

3. Черезова І.О. Комуникативна компетентність як інтегральна якість особистості. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія: Психологічні науки.* 2014. Вип. 1. С. 103–107.

СЕКЦІЯ № 3.
ОРГАНІЗАЦІЙНО-ДИДАКТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ
ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ І ГРАФІЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
ПРОФЕСІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ФАХІВЦІВ.

Близнюк М.М.

доктор педагогічних наук, професор,
професор кафедри професійної освіти,
дизайну та безпеки життєдіяльності

Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка

Савенко І.В.

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії і методики
технологічної освіти та комп'ютерної графіки
Університету Григорія Сковороди в Переяславі

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ДИЗАЙНЕРСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ
УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ

Соціально-педагогічні зміни, пов'язані з оновленням Державних освітніх стандартів, перехід на новий зміст і структуру навчання вимагає перегляду пріоритетів у системі фахової підготовки вчителя та необхідність методологічного обґрунтування визначеної педагогічної проблеми.

Особливо важливим у нових методологічних підходах до формування майбутнього вчителя є спрямованість його професійної діяльності на особистість. Тому оновлена стратегія і методологія підготовки сучасного педагога має орієнтуватися на гуманізм, духовні та загальнолюдські цінності.

Питання методології підготовки вчителя технологій і дизайну досліджували Є. Антонович, О. Бондар, Д. Лебедєв, В. Прусак, В. Тименко, П. Татіївський, В. Трофімчук та ін. Наукові основи проектної діяльності, синтезу технічних і художніх знань відображено в працях О. Коберника, Л. Оршанського, В. Сидоренка, В. Титаренко, С. Ящука та ін.

Провідною стратегічною ідеєю дизайнерської підготовки майбутнього вчителя технологій є організація випереджуючого навчання, спрямованого на організаційно-управлінську, експертно-консультаційну, інноваційну, творчу діяльність педагога, що володітиме аналітичним мисленням, художньо-творчими здібностями, здатного до концептуалізації і візуалізації проектних дизайнерських ідей.

Водночас, методика дизайн-освіти майбутніх учителів технологій повинна відображати зміст навчальної діяльності з підготовки висококваліфікованого педагогічного фахівця в галузі технологій і дизайну, що

передбачає раціональне використання традиційних та інноваційних методів навчання і творчості. Такий фахівець повинен володіти широким кругозором, високим рівнем проектно-технологічних знань і творчих умінь, абстрактним мисленням, готовим до сприйняття та передачі інформації учням, самостійного навчання впродовж життя, тобто бути компетентним.

В умовах сьогодення компетентнісний підхід до підготовки висококваліфікованих фахівців для загальноосвітніх навчальних закладів набув стратегічного значення у національній системі освіти. В таких умовах найважливішим завданням дизайну-освіти майбутніх учителів технологій є широкопрофільна підготовка компетентного професіонала у сфері навчання художньо-проектної творчості, здатного вирішувати соціальні завдання шляхом залучення учнів в предметно-просторове, комунікаційне, візуально-знакове середовище.

Оптимальним шляхом формування професійної компетенції майбутніх учителів технологій у закладі вищої педагогічної освіти є реалізація методики навчання, що передбачає використання методів та прийомів взаємодії індивідів у процесі проектування об'єктів матеріальної і духовної культури.

В загальному дизайнерська підготовка майбутніх вчителів технологій підпорядкована загально дидактичним методам навчання. Такі методи навчання представляють собою певну взаємопов'язану діяльність суб'єктів навчання спрямовану на вирішення освітніх завдань. До них належать пояснювально-ілюстративні, інформаційно-рецептивні, порівняльно-узагальнюючі, асоціативні, репродуктивні, частково-пошукові (евристичні), дослідницькі методи навчання.

Проеціюючи технологію дизайну-проекування на освітній процес закладу вищої педагогічної освіти до *пояснювально-ілюстративних методів* можна віднести: бесіду, розповідь, словесний опис технічних завдань, читання схем і креслень.

Інформаційно-рецептивні методи спрямовані на розвиток творчого сприйняття та розуміння об'єктів проектування. До них відносяться: метод морфологічного аналізу, метод декоративної інтерпретації та стилізації; метод емоційного сприйняття.

Методи порівняння та узагальнення передбачають порівняння та узагальнення різних зразків моделей або малюнків. До таких методів відносяться: метод аналізу і синтезу, метод знакового оформлення об'єктів проектування, метод узагальнення.

Асоціативні методи застосовується для розвитку зв'язку між образно-асоціативним і логічним мисленням, тобто між роботою правої і лівої півкуль мозку, які підтверджують чи спростовують роботу творчої уяви і образно-асоціативного мислення. До таких методів відносяться: метод асоціативних символів, метод «асоціативний куш», метод гірлянд випадковостей і асоціацій.

Репродуктивні методи передбачають відтворення відомих дій з проектування об'єктів штучного предметного середовища. До них відносяться: метод творчого пошуку, метод автоматизації проектування, метод оптимального проектування, метод прийняття рішень та інші.

Частково-пошукові методи передбачають підсвідоме мислення і характеризуються інтуїтивним способом дій для досягнення поставленої мети. До таких методів відносяться: метод ітерацій, метод декомпозиції, метод контрольних запитань, метод мозкової атаки «Штурм», метод сі넌етики, метод конструювання, метод моделювання, метод уніфікації, метод інверсії тощо.

Дослідницькі методи навчання ґрунтуються на проектуванні реальних об'єктів, моделей та систем штучного середовища в умовах освітнього простору. До таких методів відносяться: метод планування експерименту, мисленнєвий експеримент, машинний експеримент.

Інноваційна складова методики навчання майбутніх учителів технологій основ дизайну пояснюється суттєвими соціально-культурними та науково-технічними змінами розвитку суспільства, що активно трансформують дидактичне поле навчальної діяльності. До інноваційних методів навчання дизайн-освіти відносяться: композиційні, проектні, макетні, метод емоційного сприйняття, метод стилізації. Такими методами є інтерактивне навчання, імітаційні та рольові ігри, дискусії, метод рольової інтерпретації, метод «Дизайн-бюро», метод наставництва (метод *buddying*), метод тренінгу, метод командної роботи, метод асоціативних замальовок скеч-бук, портфоліо, метод просторового моделювання аналогів, метод проектування. Розглянуті методи навчання основ дизайну майбутніх учителів технологій можуть застосовуватися у різноманітних поєднаннях, в залежності від передбачуваних освітніх цілей та завдань.

Отже, оновлення вітчизняної освітньої системи на сучасному етапі розвитку суспільства, одним із завдань передбачає обґрунтування методології дизайн-освіти майбутніх учителів технологій, спрямованої не лише на формування досвіду моделювання складних об'єктів, а й наявність необхідного потенціалу для фахової підготовки вчителя, здатного до формування проектно-образного мислення учнів, здатного до системних продуктивно-перетворюючих дій, учителя-новатора, учителя-координатора учнівського колективу, що об'єднує їх зусилля під час створення проектного об'єкта, вихователя, дослідника, конструктора, проектувальника, учителя, що може проявляти власну творчість та індивідуальність.

Перспектива подальших досліджень передбачає поглиблення інтеграційних процесів, розширенні та систематизації спеціальних і методичних знань майбутніх учителів технологій на основі компетентнісного підходу та розробці спеціалізованої освітньої програми дизайн-освіти в умовах глобалізації освітнього простору.

Список використаних джерел:

1. Башкір О. Рівень готовності майбутніх учителів до педагогічної імпровізації / Башкір О. // Вісник Львівського університету. Серія педагогіка 2009. Вип. 25. Ч. 4. С. 265–270.\
2. Вознюк О. В. Педагогічна синергетика: генеза, теорія і практика : монограф. / О. В. Вознюк. – Житомир: Вид-во ЖДУ імені Івана Франка, 2012. – 708 с.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний енциклопедичний словник.

Видання друге, доповнене й виправлене. Рівне: Волинські обереги, 2011. 519 с.

4. Гончаренко С. У. Методологія як важливий складник наукового дослідження в педагогіці / С.У. Гончаренко, В.А. Кушнір // Неперервна професійна освіта: теорія і практика. 2002. Вип. IV. С. 15–22.

5. Гриньова М. В. Педагогічні технології: теорія та практика. Полтава : АСМІ. 2006. 230 с.

6. Дубасенюк О. А. Інноваційна діяльність як провідний чинник професійної підготовки майбутніх учителів: досвід та перспективи розвитку. Київ ; Вінниця : Вінниця, 2008. С. 84–92.

7. Компетентнісний підхід у сучасній освіті: Світовий досвід та українські перспективи: Бібліотека з освітньої політики / під заг. ред. О. В. Овчарук. Київ : К.І.С., 2004. 112 с.

8. Лимар Ю. М, Чекан Ю. М. Нові професійні ролі вчителя в умовах Нової української школи. *Інноваційна педагогіка*. 2019. Вип. 15, т. 2. С. 100–103.

9. Методика трудового навчання: проектно-технологічний підхід: навч. посіб. / Бербец В.В., Дубова Н.В., Коберник О.М., Кравченко Т.В., [та ін.]; за заг. ред.: О.М. Коберника, В.К. Сидоренка. Умань: КопіЦентр, 2007. 204 с.

10. Прусак В. Сучасна дизайнерська освіта : досвід, проблеми / В. Прусак // Діалог культур: Україна у світовому контексті. Художня освіта : зб. наук. пр. / [редкол. : І.А. Зязюн (голов.ред.), С.О. Черепанова (упоряд. і відп. ред.), Н.Г. Ничкало, О.П. Рудницька та ін.]. Львів, 2000. Вип. 5. С. 354–364.

Безрученков Ю.В.,

к.пед.наук, доцент

кафедри професійної освіти, ресторанного і туристичного бізнесу
ДЗ ЛНУ ім. Тараса Шевченка (м. Лубни)

СИСТЕМИ АВТОМАТИЧНОГО ПРОЕКТУВАННЯ В ПРОФЕСІЙНІЙ ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ

Системи автоматичного проектування (САПР) відіграють ключову роль у сучасному готельному бізнесі, оскільки вони забезпечують ефективність, точність та інноваційність у процесі створення та управління підприємствами сфери послуг. Використання САПР дозволяє менеджерам проекту та архітекторам оптимізувати дизайн, планування та будівництво підприємства, що в свою чергу сприяє підвищенню якості обслуговування та задоволення потреб клієнтів. САПР значно спрощує процес планування, дозволяючи швидко вносити зміни в проектну документацію та адаптувати дизайн під конкретні вимоги. Це особливо важливо в готельному та ресторанному бізнесі, де кожен проект є унікальним і вимагає індивідуального підходу. Завдяки САПР, можна легко експериментувати з різними конфігураціями приміщень, фасадами та інтер'єрами, що дозволяє досягти оптимального використання простору та створити комфортні умови для гостей.

В готельно-ресторанному бізнесі використовуються різноманітні системи